

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

на тему: **«Управління капіталом підприємства
(на прикладі ТОВ «Трансмет Юг»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент факультету економіки та управління
підприємництвом

Гуменюк Ілона Олегівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Літвінов Олександр Сергійович
прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Важливим стратегічним завданням соціально-економічного розвитку України є становлення потужного національного капіталу. Вагому частку в реалізації зазначеного стратегічного пріоритету займає капітал підприємницьких структур. Саме від налагодження розширеного відтворення капіталу мікрорівня та успішного подолання кризових явищ у роботі підприємств залежать процеси формування капіталу на національному рівні.

У процесі діяльності будь-якого підприємства важливу роль відіграє вирішення проблеми забезпечення його функціонування необхідним та достатнім обсягом капіталу, що є запорукою ведення ефективної господарської діяльності й отримання високого кінцевого фінансового результату. Джерелами формування капіталу підприємства можуть бути як власні фінансові ресурси, так і позикові. Для більшості підприємств основною частиною і базою усього фінансового капіталу є власний капітал, але діяльність підприємства в системі ринкової економіки неможлива без періодичного використання різноманітних форм залучення позикових коштів.

Капітал підприємства є одним з найважливіших понять фінансового менеджменту. Тема є актуальною сьогодні і привертає значну увагу з боку вітчизняних та закордонних вчених. Управління капіталом підприємства є одним з найбільш важливих ланок системи фінансового менеджменту, про що свідчить активний розвиток в останні десятиліття його теоретичного базису та ефективні форми практичного здійснення. Коло питань, що вирішуються менеджментом капіталу, досить великий, так як прийняті управлінські рішення в цій галузі нерозривно пов'язані з усіма основними видами діяльності підприємства і всіма стадіями його життєвого циклу.

Метою випускної магістерської роботи є дослідження економічної сутності капіталу підприємства та його ролі у діяльності підприємства, аналіз управління капіталом на ТОВ «Трансмет Юг» та розробка заходів щодо

підвищення ефективності формування та функціонування капіталу на підприємстві.

Мета роботи передбачає вирішення наступних завдань:

- розкрити економічну сутність та класифікацію капіталу підприємства;
- охарактеризувати види капіталу підприємства;
- розглянути принципи формування капіталу підприємства;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Трансмет Юг»;
- виявити проблемні аспекти управління капіталом ТОВ «Трансмет Юг»;
- запропонувати заходи щодо підвищення ефективності управління капіталом ТОВ «Трансмет Юг»;
- обґрунтувати економічну ефективність впровадження управлінських заходів щодо капіталу підприємства.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні положення, методи, методичне забезпечення процесу управління капіталом підприємств.

Об'єктом магістерської роботи є торгівельне підприємство ТОВ «Трасмет Юг».

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становлять теоретичні положення сучасної економічної теорії та теорії управління, розробки зарубіжних і вітчизняних вчених щодо управління капіталом підприємства. Для досягнення визначеної мети та розв'язання поставлених у роботі завдань було використано систему загальнонаукових, спеціальних і міждисциплінарних методів дослідження таких як структурно-логічний аналіз - для формування логіки та побудови структури дослідження; графічний - для наочного зображення статистичного матеріалу і схематичного подання основних теоретичних та практичних положень дипломної роботи; теоретичне узагальнення та історико-економічний аналіз - для визначення сутності капіталу підприємства; системний підхід, методи аналізу й синтезу - для розкриття структури, організації та властивостей системи "капітал підприємства", а також для обґрунтування базисних положень і системи принципів.

Наукова новизна. Науковий результат розширює відомі теоретичні та практичні положення у сфері управління капіталом підприємства. Запропоновано принципово новий авторський механізм управління капіталом підприємства.

Інформаційна база дослідження. Випускна кваліфікаційна робота базується на матеріалах та дослідженнях вітчизняних та закордонних економістів у сфері управління капіталом підприємства. Для написання використовувались законодавчі та нормативні акти України, данні бухгалтерського обліку та фінансової звітності ТОВ «Трансмет Юг» за 2018-2020 роки (форма №1 (баланс) та форма №2 (звіт про фінансові результати)).

Практичне значення одержаних результатів магістерської роботи полягає у реалізації та використанні на ТОВ «Трансмет Юг» розробленого механізму та запропонованих заходів щодо підвищення ефективності використання капіталу підприємства.

Публікації та апробація результатів дослідження. Результати дослідження за даною темою були опубліковані у Українському журналі «Економіст» №9, Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку» та у Науковому віснику Одеського національного університету. Загалом опубліковано 8 публікацій у наукових збірниках та науково-практичних конференціях.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи магістра становить 98 сторінки комп'ютерного тексту, містить 18 таблиць та 9 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти управління капіталом підприємства» розглянуто сутність поняття капіталу підприємства, досліджені погляди різних вітчизняних та закордонних вчених, щодо визначення терміну. Проаналізовано склад та структуру капіталу підприємства, наведена класифікація за основними ознаками. Розглянуті джерела формування капіталу підприємства, а також механізм управління. Запропоновано авторський механізм управління капіталом підприємства

У другому розділі «Аналіз процесу управління капіталом на ТОВ «Трансмет Юг»» проаналізовано показники економічної діяльності ТОВ «Трансмет Юг», як представника сфери оптової торгівлі металопрокатом. Наведена загальна характеристика підприємства, історія його розвитку, основні конкуренти та споживачі, а також аналіз торгівельної діяльності. Проведений техніко-економічний аналіз показників діяльності підприємства засвідчив про погіршення фінансового положення підприємства у 2020 році. Негативна динаміка простежується майже за усіма показниками діяльності. Головною причиною є зниження чистого прибутку на підприємстві, яке розпочалось ще з 2019 року та призвело до погіршення ефективності підприємства та зниження його рентабельності.

У розділі розглянута оцінка ефективності управління капіталом на ТОВ «Трансмет Юг». Аналіз динаміки коефіцієнтів рентабельності капіталу підприємства показав, що у 2020 року коефіцієнт рентабельності всього капіталу зменшився на 0,07 в.п або на 64,42%. Зменшення рентабельності капіталу підприємства є негативним моментом його діяльності, та пов'язаний зі зменшенням прибутку підприємства у 2018-2020 роках.

Проведений факторний аналізу рентабельності власного капіталу ТОВ «Трансмет Юг» на основі раніше розглянутої мультиплікативної моделі у розділі 1, яка розроблена спеціалістами фірми «DuPont».Зроблені відповідні висновки.

У третьому розділі «Шляхи вдосконалення управління капіталом ТОВ «Трансмет Юг» проведено комплексний аналіз стану управління капіталом підприємства та виявлено резерви та напрямки щодо підвищення ефективності управління ним.

Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності використання капіталу досліджуваного підприємства: розширення збутової діяльності підприємства, удосконалення маркетингової політики підприємства та зменшення обсягу дебіторської заборгованості підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Капітал – є головною складовою для діяльності будь-якого підприємства. А успішне та раціональне управління капіталу в умовах постійного їх дефіциту є одним з пріоритетних напрямків діяльності підприємства в теперішній час.

2. Розкрито економічну сутність, склад та структуру капіталу підприємства, його джерела та особливості функціонування. Розглянуто погляди різних вітчизняних та закордонних економістів щодо оборотних коштів підприємства. Проведений аналіз видів капіталу підприємства, його джерел формування та складових елементів.

3. Дослідженні основні критерії оцінки ефективності використання капіталу на підприємстві та значення процесу управління капіталом для фінансового стану підприємства. Розглянуто механізм формування та функціонування капіталу підприємства. Виявлено необхідність розробки власного механізму управління капіталом підприємства.

4. Визначена економічна ефективність діяльності ТОВ «Трансмет Юг» у 2018-2020 роках, як одного з лідерів у сфері металопрокату у південному регіоні. Досліджено особливості функціонування підприємства, ринок збуту готової продукції, досліджено основні сильні та слабкі сторони.

5. Проведений техніко-економічний аналіз показників діяльності ТОВ «Трасмет Юг» показав погіршення стану підприємства у 2020 році. Негативна динаміка простежується майже за усіма показниками діяльності. Головною причиною є зниження чистого прибутку на підприємстві, яке розпочалось ще з 2019 року та призвело до погіршення ефективності підприємства та зниження його рентабельності. Чистий прибуток підприємства за аналізований період 2019-2020 років знизився на 913 тис.грн або на 34,06%.

6. На прикладі ТОВ «Трансмет Юг» проаналізовано стан та структуру капіталу підприємства. Розраховані основні показники ефективності

формування та функціонування капіталу підприємства, які протягом аналізованого періоду мали негативну тенденцію до зниження. Аналіз динаміки коефіцієнтів рентабельності капіталу підприємства показав, що у 2020 року коефіцієнт рентабельності всього капіталу зменшився на 0,07 в.п або на 64,42%. Зменшення рентабельності капіталу підприємства є негативним моментом його діяльності, та пов'язаний зі зменшенням прибутку підприємства у 2018-2020 роках.

7. Виявлено проблемні аспекти у процесі формування та функціонування капіталу ТОВ «Трансмет Юг». Проведений факторний аналіз рентабельності капіталу підприємства у 2020 році дозволив виявити основні проблеми формування та використання капіталу на підприємстві та відповідно резерви їх, які впливають з помітного зниження рентабельності продажу підприємства, зниження коефіцієнта співвідношення власних та позикових коштів, а також зменшення кількості обертів дебіторської заборгованості.

8. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності використання капіталу досліджуваного підприємства: розширення збутової діяльності підприємства, удосконалення маркетингової політики підприємства та зменшення обсягу дебіторської заборгованості підприємства.